

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ทศนคติของประชาชนต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาน้ำเสียคลองแม่ข่าในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน พันจ่าอากาศเอกวิโรจน์ สุขประดับ

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจารี

ประธานกรรมการ

อาจารย์ไพสิฐ พาณิษฐ์กุล

กรรมการ

อาจารย์ทศพร กสิกรรม

กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขปัญหาน้ำเสียในคลองแม่ข่าอย่างไรและศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาน้ำเสียคลองแม่ข่าด้วยวิธีการนี้ว่ามีความคิดเห็นอย่างไร รวมทั้งมีความคาดหวังอย่างไรที่จะได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา โดยใช้วิธีการออกแบบสอบถามทั่วไปจำนวน 400 ตัวอย่าง จากแบบสัมภาษณ์โดยตรงหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและการบันทึกข้อมูลสนามพื้นที่จริงของผู้วิจัย รวมทั้งจากเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า

1. นโยบายที่หน่วยราชการต่างๆที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียคลองแม่ข่า เมื่อนำลงไปสู่การปฏิบัติ ไม่ประสบผลสำเร็จ ล้มเหลว มีสาเหตุมาจาก การทำงานไม่ต่อเนื่อง งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการประสานงานกับหน่วยงานราชการด้วยกัน มีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย และการขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชน จนกระทั่งปัญหาแก้ไขไม่ได้กลายเป็นการแก้ “ปัญหาเฉพาะหน้า” ได้กลายเป็นวิธปฏิบัติในปัจจุบัน จึงได้ขอความร่วมมือในการพัฒนาจากประชาชน ปัจจุบันปัญหายังไม่ได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น เช่น ระบบบำบัดน้ำเสียของอ.เมืองเชียงใหม่ชำรุดใช้การไม่ได้ และปัญหาน้ำเสียได้สะสมเพิ่มขึ้นขยายตัวสู่ระดับวิกฤติ สร้างผลกระทบแก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่คลองแม่ข่าและทำลายความคาดหวังที่จะได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา ซึ่งนอกจาก

จะทำให้คุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่เลวลงแล้ว ยังเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติของคลองแม่ข่า อีกด้วย

2. วิฤติปัญหาส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจาก หน่วยราชการเป็นผู้กระทำเสียเองในการเป็นผู้ฝ่าฝืนทิ้งน้ำเสียและน้ำโสโครกลงไปในคลองแม่ข่า

3. ผลกระทบจากน้ำเสียดคลองแม่ข่าในพื้นที่ตำบลป่าแดด มาจากน้ำเสียดคลองแม่ข่า และคลองลำคูไหว ซึ่งอยู่ในเขตตัวเมืองได้สร้างปัญหา ขยะลอยน้ำ กลิ่นเหม็นจากน้ำโสโครกน้ำเสีย จะเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการแก้ไขในอนาคต

4. มีกระแสเรียกร้องของประชาชน ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติของคลองแม่ข่า โดยการเสนอ ขอมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียดคลองแม่ข่าร่วมกับหน่วยงานราชการ รวมทั้งให้มีการประเมินผลงานก่อน-หลังของนโยบายและตรวจสอบความโปร่งใสของโครงการเผยแพร่แก่สื่อมวลชนและประชาชน

5. ท้ายสุด ประชาชนและหน่วยงานราชการเสนอความต้องการให้จัดตั้ง “หน่วยงานเฉพาะ” หรือ “เอกชน” ได้เข้ามาบริหารจัดการน้ำเสียดคลองแม่ข่าแทนเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อจะได้นำมาตรฐาน ISO 14000 และมาตรการต่างๆ เช่น “ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย” มาใช้อย่างเป็นระบบมาตรฐาน โดยต้องผ่านการทำ “ประชาพิจารณ์” จากประชาชนในเขต อ.เมืองเชียงใหม่ ก่อน

Independent Study Title People's Attitude Towards Klong Mae Kha Waste Water Treatment Policy in Chiang Mai Municipality

Author Flight Sergeant. Wirot Sookpradap

M.A. Political Science

Examining Committee

Lect. Dr. Jantana Suttijaree	Chairman
Lect. Paisit Panitkul	Member
Lect. Tosporn Kasikam	Member

Abstract

The objectives of this independent study are to learn about the effects of solving the problem of polluted water by flowing into Klong Mae Kha upon residents in Chiang Mai Municipality and to study public attitudes toward the existing methods which are used in solving the problem. In addition, a survey of public expectations toward municipality's future development projects is conducted.

The study uses field research methodology in which questionnaires are used in the gathering of data and information from the interviews of 400 samples. The data and information are gathered from interviews of officials in government organizations who are directly involved with the solution of the problem and from interviews of community leaders, including from the researcher's field survey data together with from related documents.

The study finds that:

1. The laid down policies to solve the polluted water problem of various government organizations fail when they are put into practice due to causes such as lack of continuity, insufficiency of budget, lack of coordination with other government organizations, problems in law enforcement and lack of public participation. Therefore, problems of polluted water have

become a bundle of insoluble problems and it has become a norm to solve the problems on day to day basis. Presently, the problems remain unsolved, Chiang mai sewage system is still unoperational and problems of polluted water have reached the critical level. The impact of the problems has deteriorated any hope in any government organizations in solving the problems. Moreover, the unsolved problems have deteriorated the public's quality of life and environments along with natural settings of Klong Mae Kha.

2. A part of the crisis stems from the fact that government organizations are the culprits by permitting polluted water to flow into Klong Mae Kha.

3. The effects of polluted water from Klong Mae Kha in the district of Pa Dat and Klong Lam Ku Wai which are within the city limits have created immense problems of floating garbage and stinking scent which will be the main obstacles to solve the problems in the future.

4. There has been a public demand to conserve environments and natural settings of Klong Mae Kha together with a public outcry to have participation to solve the problems in cooperation with government. In addition, the public has requested to have work evaluation and transparency checks to be made by mass media and the public, before and after the carryouts of projects.

5. Lastly, the people interviewed and government agencies recommend the set up of a "special assigned" or a "private" organization to administer the problems of polluted water in Klong Mae Kha in stead of vesting the main responsibility to Chiang Mai Municipality. In so doing, the ISO 14000 and the principle of " who dirt, pays" can be put into use. And certainly, these proposed measures must pass public scrutiny before hand.